

Адміністративне право

УДК 342.9 (477)

Ільченко Олександр Васильович

*кандидат юридичних наук, доцент,
завідувач кафедри адміністративного, господарського права
та фінансово-економічної безпеки
Сумський державний університет*

Ilchenko Oleksandr

*Candidate of Legal Sciences, Associate Professor,
Head of the Department of administrative,
economic law and financial and economic security*

Sumy State University

ORCID: 0000-0003-4885-2205

Каріх Ігор Володимирович

*кандидат політичних наук,
старший викладач кафедри адміністративного, господарського права
та фінансово-економічної безпеки
Сумський державний університет*

Karikh Ihor

*Candidate of Political Sciences,
Senior Lecturer of the Department of administrative,
economic law and financial and economic security*

Sumy State University

ORCID: 0000-0003-3665-4826

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ТА ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ БОРОТЬБИ З КОНТРАБАНДОЮ В ДІЯЛЬНОСТІ МИТНИХ ОРГАНІВ

MODERN APPROACHES AND INNOVATIVE METHODS OF FIGHTING SMUGGLING IN THE ACTIVITIES OF CUSTOMS AUTHORITIES OF UKRAINE

Анотація. Вступ. У статті досліджено сучасні підходи та інноваційні методи боротьби з контрабандою, що застосовуються в діяльності митних органів для забезпечення митної безпеки, як складової національної безпеки України. Автори аналізують новітні технології, які допомагають підвищити ефективність виявлення, попередження та протидії незаконному переміщенню товарів через державні кордони. Основну увагу зосереджено на впровадженні цифровізації, автоматизації процесів та використанні аналітичних інструментів, таких як штучний інтелект і машинне навчання, для моніторингу ризиків і моделювання поведінкових патернів контрабандистів.

Розглянуто переваги використання великих даних (Big Data) у поєднанні з системами прогнозування для виявлення аномалій у товаропотоках та оптимізації процесу перевірки. Також у статті підкреслюється важливість інтеграції міжнародних баз даних і посилення співпраці між митними органами різних країн для більш ефективного обміну інформацією щодо потенційних загроз. Аналізуються успішні приклади використання блокчейн-технологій для забезпечення прозорості ланцюгів поставок, що дозволяє відслідковувати кожен етап руху товарів і запобігати підробкам та контрабанді.

Мета. Мета цієї статті полягає у дослідженні сучасних тенденцій у сфері контрабанди, оцінка ефективності традиційних методів боротьби з нею та розробка пропозицій щодо вдосконалення діяльності митних органів з використанням інноваційних технологій та підходів.

Матеріали і методи. Матеріалами дослідження є: 1) нормативно-правове забезпечення діяльності митних органів щодо протидії проявам

контрабанди; 2) наукові дослідження вітчизняних та зарубіжних авторів у сфері забезпечення митної безпеки України. В процесі проведеного дослідження було використано наступні наукові методи: аналізу та синтезу, теоретичного узагальнення та групування, формалізації, логічного узагальнення результатів (формулювання висновків).

Результати. У результаті дослідження зроблено висновок, що комплексний підхід до протидії контрабанді, який включає використання інноваційних технологій, вдосконалення методів аналізу та посилення міжнародної співпраці, значно підвищує ефективність діяльності митних органів та сприяє безпеці економічних кордонів держави.

Перспективи. З появою нових технологій та змін у міжнародній торгівлі, виникають нові виклики в діяльності митних органів, в подальших наукових дослідженнях пропонується зосередити увагу на впровадженні новітніх технологій у діяльності митних органів, направлених на попередження та виявлення контрабанди, а саме, використання штучного інтелекту у їх діяльності. Це надасть змогу розробити сучасні методи боротьби з контрабандою.

Ключові слова: контрабанда, митні органи, інноваційні методи боротьби, міжнародна митна політика, митна безпека, митні правовідносини.

Summary. The article examines modern approaches and innovative methods of combating smuggling, which are used in the activities of customs authorities to ensure customs security, as a component of the national security of Ukraine. The authors analyze the latest technologies that help to increase the effectiveness of detecting, preventing and countering the illegal movement of goods across state borders. The main focus is on the implementation of digitization, automation of processes and the use of analytical tools such as

artificial intelligence and machine learning to monitor risks and model the behavioral patterns of smugglers.

The benefits of using big data (Big Data) in combination with forecasting systems to detect anomalies in commodity flows and optimize the inspection process are considered. The article also emphasizes the importance of the integration of international databases and the strengthening of cooperation between customs authorities of different countries for a more effective exchange of information on potential threats. Successful examples of the use of blockchain technologies to ensure transparency of supply chains are analyzed, which allows tracking each stage of the movement of goods and preventing counterfeiting and smuggling.

Goal. The purpose of this article is to study modern trends in the field of smuggling, evaluate the effectiveness of traditional methods of combating it, and develop proposals for improving the activities of customs authorities using innovative technologies and approaches.

Materials and methods. The materials of the study are: 1) regulatory and legal support of the activities of customs authorities in countering the manifestations of smuggling; 2) scientific research of domestic and foreign authors in the field of ensuring customs security of Ukraine. In the course of the research, the following scientific methods were used: analysis and synthesis, theoretical generalization and grouping, formalization, logical generalization of results (formulation of conclusions).

The results. As a result of the study, it was concluded that a comprehensive approach to combating smuggling, which includes the use of innovative technologies, improvement of analysis methods and strengthening of international cooperation, significantly increases the efficiency of customs authorities and contributes to the security of the economic borders of the state.

Prospects. With the emergence of new technologies and changes in international trade, new challenges arise in the activities of customs authorities,

in further scientific research it is proposed to focus on the implementation of the latest technologies in the activities of customs authorities, aimed at preventing and detecting smuggling, namely, the use of artificial intelligence in their activities . This will make it possible to develop modern methods of combating smuggling.

Key words: *smuggling, customs, innovative methods of struggle, international customs policy, customs security, customs legal relations.*

Постановка проблеми. Проблема боротьби з контрабандою набуває все більшої актуальності в умовах глобалізації та розвитку міжнародної торгівлі. Змінюються схеми та методи вчинення контрабандних діянь, з'являються нові види контрабандних товарів, що ускладнює виявлення та припинення таких правопорушень. Традиційні методи митного контролю виявляються недостатньо ефективними для боротьби з сучасними викликами. Перед Україною стоїть завдання ефективної боротьби з контрабандою, яка не тільки призводить до значних втрат бюджету, але й становить загрозу національній безпеці та економічному розвитку держави. Виходячи з цього, доцільним у нашому дослідженні є зробити акцент на важливості міжнародної співпраці, застосуванні в діяльності митних органів комплексних заходів, таких як технічна підтримка митниці, розвиток кінологічної служби, впровадження сучасних підходів та інноваційних методів для успішної боротьби з контрабандою.

Аналіз основних досліджень і публікацій. Слід зазначити, що питанням дослідження різних аспектів діяльності митних органів присвячена велика кількість наукових статей, монографій вітчизняних науковців у сфері адміністративного, фінансового права, а також фахівців у сфері публічного адміністрування, економіки та фінансів таких як О. Григор'єв [1], В. Коваленко [11], А. Крижанівська [9], О. Кукшинова [3],

Лемеха [10], Н. Мацедонська [11], В. Мушенюк [2], В. Науменко [7], Д. Носенко [3], М. Погорелький [8], Є. Свирида [1], Л. Штефан [11] та ін.

Деталізуючи вищезазначену інформацію, зазначимо, що, зокрема, О. Григор'єв, Є. Свирида визначають основними причинами виникнення контрабанди в Україні корупцію, завищені ставки мита та податків, а також недосконалість законодавства. Ними проаналізовано потребу парламентського та громадського контролю за діями митних та прикордонних органів. Особливий акцент зроблено на важливості міжнародної співпраці, технічного забезпечення, розвитку кінологічної служби, громадської освіти, вдосконалення роботи митних органів за допомогою сучасних технологій, впровадження інноваційних методів також відіграють істотну роль у боротьбі з контрабандою. Акцентовано увагу на проблемі низьких зарплат та слабкого заохочення митних працівників, яка може ставити під загрозу ефективність боротьби з контрабандою. На їхню думку врахування цих аспектів та впровадження комплексних стратегій дадуть змогу покращити ефективність боротьби з контрабандою, зменшити її вплив на економіку та суспільство, а також підвищити рівень безпеки та довіри до митних органів [1, с. 179].

Досліджуючи окремі питання реалізації національної митної політики В. Мушенюк здійснив порівняльний аналіз законодавчих принципів організації та здійснення митної справи в Україні та окремих зарубіжних країнах. Науковець встановив необхідність удосконалення вітчизняних принципів митного регулювання як важливої складової частини проблеми адміністративно-правового регулювання суспільно-економічних відносин для трансформації державного забезпечення відносин зовнішньоекономічної діяльності [2, с. 160].

Розглядаючи питання щодо перспектив боротьби та запобігання контрабандної злочинності в Україні О. Кукшинова та Д. Носенко провели аналіз стану боротьби з контрабандою, звернули увагу на необхідності

удосконалення діяльності митних органів у галузі проведення митного контролю з запозиченням міжнародного досвіду, урахуванням розвитку подальшого міжнародного співробітництва, розвитку інформаційних технологій та активної взаємодії митних і правоохоронних органів [3, с. 160].

Незважаючи на наявність певної кількості наукових досліджень щодо покращення діяльності митних органів у сфері боротьби з контрабандою це питання у царині відносин митної безпеки, до даного часу залишається не дослідженим на належному рівні. Необхідність визначення сучасних підходів та інноваційних методів боротьби з контрабандою зумовлює актуальність даного дослідження.

Мета цієї статті полягає у дослідженні сучасних тенденцій у сфері контрабанди, оцінка ефективності традиційних методів боротьби з нею та розробка пропозицій щодо вдосконалення діяльності митних органів з використанням інноваційних технологій та підходів.

Виклад основного матеріалу. Під час зростання міжнародної торгівлі у сучасному глобалізаційному світі, боротьба з контрабандою набуває нового змісту. Для боротьби з контрабандою Митні органи повинні використовувати інноваційні методи та сучасні підходи для забезпечення ефективності своєї діяльності та безпеки державного кордону.

Досліджуючи питання нормативно-правового забезпечення митної безпеки та протидії контрабанді на державному кордоні, на нашу думку, доцільно, в першу чергу, провести аналіз теоретичної основи вітчизняного понятійно-категоріального апарату за досліджуваною проблематикою у логічній послідовності від простих до комплексних правозастосовних категорій.

Отже, у Великому тлумачному словнику української мови термін «контрабанда» характеризується як незаконне, таємне перевезення або перенесення через державний кордон товарів, коштовностей та. ін.,

заборонених або обкладених митом. Військова контрабанда – це злочин міжнародного характеру; полягає у поставці воюючій державі товарів та інших предметів [4, с. 483].

Законодавець також дає визначення поняттю «контрабанда» у декількох нормативних джерелах, а саме у стаття 201³ Кримінального кодексу України визначено контрабанду, як переміщення через митний кордон України поза митним контролем або з приховуванням від митного контролю товарів [5].

У статті 483 Митного кодексу України, як вид порушень митних правил передбачено переміщення або дії, спрямовані на переміщення товарів через митний кордон України з приховуванням від митного контролю, тобто з використанням спеціально виготовлених сховищ (тайників) та інших засобів або способів, що утруднюють виявлення таких товарів, або шляхом надання одним товарам вигляду інших, або з поданням митному органу як підстави для переміщення товарів підроблених документів чи документів, одержаних незаконним шляхом, або таких, що містять неправдиві відомості щодо найменування товарів, їх ваги (з урахуванням допустимих втрат за належних умов зберігання і транспортування) або кількості, країни походження, відправника та/або одержувача, кількості вантажних місць, їх маркування та номерів, неправдиві відомості, необхідні для визначення коду товару згідно з Митним тарифом та його митної вартості [6].

Саме контрабанда та порушення митних правил є основою існування митної злочинності. Контрабанда – це злочинний прояв, відомий людству зі стародавніх часів. Термін має італійське походження і означає «проти (contra) урядового указу (bando)». Контрабанда як злочин передбачена законодавством практично всіх країн світу. Вона є істотним складником економічної злочинності, пов'язана з розкраданням, ухиленням від сплати митних платежів, вчиненням посадових злочинів. Контрабанда

характеризується високим ступенем організованості, технічного забезпечення, міжнародними зв'язками [7, с. 129].

В процесі свого наукового дослідження О. Ю. Григор'єв та Є. І. Свирида присвятили увагу значущим економічним втратам, які виникають через контрабанду в Україні. За даними Українського державного центру радіочастот, річні втрати Держбюджету від контрабанди техніки сягають 3,6 млрд грн. Це значення є не лише звичайною цифрою, але є показником серйозності економічних втрат, яких завдає це явище. Зокрема: контрабанда, охоплюючи незаконний обіг зброї, наркотиків та інших потенційно небезпечних товарів в Україні, є серйозною загрозою для національної безпеки країни.

Цей широкий спектр нелегальної діяльності визначає різноманітні аспекти негативного впливу, які потрібно детально розглядати. Контрабанда може призводити до зростання рівня злочинності в країні. Незаконний обіг зброї і наркотиків створює середовище, сприятливе для формування кримінальних мереж та збільшення інцидентів злочинності. Це може впливати на безпеку громадян та стабільність в інших сферах життя суспільства. Контрабанда може призвести до ослаблення прикордонного та митного контролів. Систематичне проникнення незаконних товарів може послабити ефективність державних органів з гарантування безпеки на кордоні та контролю за рухом товарів. Це може відкривати шлях для нелегальних дій і несанкціонованого ввезення товарів, що порушує територіальну цілісність та національну безпеку [1, с. 180].

Контрабанда в Україні стала однією зі складових частин економічної злочинності та для деяких частин населення стала буденністю і гарним способом заробітку, а не злочином, за який законом передбачена кримінальна відповідальність. Контрабанда набуває організованих форм, а злочинці розробляють нові методи протидії правоохоронним органам у виявленні контрабанди [8, с. 18].

Як зазначають О.О. Кукшинова та Д.С. Носенко визначальними чинниками, які впливають на формування та розвиток контрабандної злочинності, можна назвати:

- недостатність інженерно-технічного облаштування лінії державного кордону, наявність неконтрольованих доріг і водних переправ, значні відстані між окремими українськими та суміжними пунктами пропуску;
- втрата контролю над окремими ділянками державного кордону на тимчасово окупованих територіях України, які можуть використовуватись для неправомірного переміщення предметів правопорушень;
- проблеми кадрового та матеріально-технічного забезпечення ДПС України, митниць України та інших державних органів, які виконують контрольні функції на державному кордоні;
- корумпованість митних та прикордонних службовців, посадових осіб правоохоронних органів, які забезпечують досудове розслідування кримінальних проваджень щодо контрабанди, а також корумпованість суддів при винесенні вироків контрабандистам тощо [3, с. 244].

На нашу думку важливо розглядати заходи протидії від контрабанди та покращення ефективності діяльності митних органів як однієї з основних елементів забезпечення митної безпеки держави. Основними компонентами стратегії боротьби з контрабандою та забезпечення ефективності діяльності митної системи є розробка та впровадження нових механізмів, інноваційних методів та сучасних підходів боротьби, таких як сучасні технології забезпечення митного контролю, підвищення професійної кваліфікації співробітників митниць.

Важливу роль у процесі інформатизації митних режимів в Україні відіграє діяльність Світової організації торгівлі. Як справедливо зазначає А.О. Крижанівська, одним із важливих сучасних напрямів діяльності Світової організації торгівлі є спрощення та підвищення ефективності здійснення митних процедур шляхом їх інформатизації. В цьому аспекті

було прийнято ряд конвенцій, правил, рекомендацій та резолюцій. Однією з таких конвенцій є Угода зі спрощення процедур торгівлі (Trade Facilitation Agreement, скорочено – TFA) [9, с. 21].

Враховуючи об'єктивні недоліки адміністрування митних режимів в Україні, доцільною вбачається правова регламентація автоматизації та інформатизації митних процедур (процедури декларування, процедури визначення митної вартості тощо) за допомогою технології штучного інтелекту, що виключить людський (часто-густо корупційний) фактор з процесу митного оформлення та контролю. Сучасні технології дозволяють організувати роботизоване обладнання для перевірки товарів, сканування всієї супровідної документації та проведення неупередженого аналізу відповідності кількості та якості товарів заявленим у декларації характеристикам, а також визначення митної вартості товарів штучним інтелектом з аналізом всіх інформаційних ресурсів [10, с. 128].

Яскравим прикладом успішного використання автоматизованих систем митного оформлення та контролю є функціонування митних режимів у США. Зокрема, у США створене якісне правове поле для електронного декларування товарів, тобто законодавчо вирішене питання про однакову відповідальність за декларування, в якому б вигляді його не організовували, в електронному чи паперовому (за паперовими носіями оформлюється 1–2% товарів). Система митного оформлення товарів у США будується на принципах створення повного електронного опису товарів, тобто комп'ютеризації інформації про товар у процесі його транспортування від пункту завантаження за кордоном до пункту розвантаження й випуску на території США. Однією з кращих технологічних розробок американських спеціалістів є система BRASS (Border Release Screening and Selectivity), яка дозволяє проводити митне оформлення й митний контроль імпортного відправлення протягом 5–10 секунд [10, с. 128].

У 2017 році Митна служба Кореї (KCS) створила відділ розвитку інформаційних митних технологій, а через рік запустила проект «Четверта промислова революція та розумна митниця» з метою впровадження штучного інтелекту, блокчейна та великих даних для підтримки митних процесів [2]. Всього кілька років тому «блокчейн» (Blockchain) розглядався як технологія, використання якої обмежувалося біткоїнами або іншими криптовалютами. Наразі це революційна технологія, яка може бути використана й в невалютних цілях, що є актуальною для більшості провідних митних служб та торговельних підприємств. Компанії та підприємства використовують для ведення обліку ланцюга поставок та відстеження товарів.

Блокчейни можуть зберігати ряд записів, включаючи платіжні транзакції, записи про продажі, історію покупок, корпоративні рахунки та історію роздрібних цін, а також майбутні зміни в цінах. Технологія може записувати нетранзакційні дані, а саме: записи про назву, торгову марку та патентну інформацію, а також журнали руху. Фактично, блокчейн – це база даних, яка постійно розширюється і зберігає транзакції в режимі реального часу. Великою перевагою технології Blockchain є те, що вона створює середовище «довіри» між невідомими сторонами для ведення бізнесу та обміну інформацією без посередників, забезпечуючи при цьому цілісність даних і повний аудиторський слід [11, с. 142].

Висновки та перспективи подальших досліджень. У дослідженні зроблено висновок, що сучасні підходи та інноваційні методи боротьби з контрабандою є критично важливими для ефективної роботи митних органів у контексті глобалізації та зростаючих обсягів міжнародної торгівлі. Впровадження новітніх технологій, таких як штучний інтелект, машинне навчання, аналіз великих даних, блокчейн та біометричні інструменти, дозволяє значно підвищити точність і швидкість виявлення незаконного переміщення товарів через кордон. Ці інструменти допомагають митним

органам ефективніше прогнозувати та запобігати потенційним загрозам, мінімізуючи людський фактор і підвищуючи рівень автоматизації процесів.

Визначено необхідність подальшого дослідження питання щодо інтеграції міжнародних баз даних та посилення співпраці між митними органами різних країн, що є важливим чинником для створення глобальної мережі протидії контрабанді. Відкритий обмін інформацією та спільні аналітичні зусилля допомагають швидше ідентифікувати ризикові вантажі та запобігати діяльності транснаціональних контрабандних груп.

Література

1. Григор'єв О. Ю., Свирида Є. І. Боротьба з контрабандою в Україні: заходи та виклики. *Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення та проблеми розвитку*. Сер.: *Юриспруденція*. 2024. № 1 (11). С. 179-189.
2. Мушенко В.В. Адміністративно-правові засади реалізації принципів митного оформлення у системі митної політики України. *Підприємництво, господарство і право*. 2020. № 7. С. 158-162.
3. Кукшинова О.О., Носенко Д.С. Перспективи боротьби та запобігання контрабандної злочинності у межах українського законодавства. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету*. Серія «Право». 2021. Вип. 61. С. 241-245.
4. Великий тлумачний словник сучасної української мови. Уклад. і голов. ред. В.Т. Бусел. К. : Перун, 2004. 1440 с.
5. Кримінальний кодекс України № 2341-III від 5.04.2001 р. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2341-14> (дата звернення: 20.10.2024).
6. Митний кодекс України: Закон України від 13 березня 2012 року № 4495-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text> (дата звернення: 20.10.2024).

7. Науменко В.П. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні. Київ: Знання, 2-ге вид., переробл. і доповн. 2019. 394 с.
8. Погорецький М. Підвищення ефективності боротьби з сучасною контрабандою. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2019. № 1. С. 18-21.
9. Крижанівська А.О. Інформатизація митних процедур в рамках Угоди зі спрощення процедур торгівлі. *Митна справа*. 2015. № 4 (100). С. 18–23.
10. Лемеха Р. Автоматизація та інформатизація митних процедур як пріоритетні напрямки вдосконалення адміністрування митних режимів в Україні. *Підприємництво, господарство і право*. 2020. №11. С. 126-133.
11. Мацедонська Н. В. Коваленко В. В. Штефан Л. Б. Модернізація митної діяльності з використанням інформаційних технологій. *Економіка та суспільство*. 2021. Вип. 27. doi: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-27-16>.

References

1. Hryhoriev O. Yu., Cvyryda Ye. I. Borotba z kontrabandoiu v Ukraini: zakhody ta vyklyky. *Menedzhment ta pidpriemnytstvo v Ukraini: etapy stanovlennia ta problemy rozvytku. Ser.: Yurysprudentsiia*. 2024. № 1 (11). S. 179-189 [in Ukrainian].
2. Mushenok V.V. Administratyvno-pravovi zasady realizatsii pryntsypiv mytnoho oformlennia u systemi mytnoi polityky Ukrainy. *Pidpriemnytstvo, hospodarstvo i pravo*. 2020. № 7. S. 158-162 [in Ukrainian].
3. Kukshynova O.O., Nosenko D.S. Perspektyvy borotby ta zapobihannia kontrabandnoi zlochynnosti u mezhakh ukrainskoho zakonodavstva. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho Natsionalnoho Universytetu. Seriiia «Pravo»*. 2021. Vyp. 61. S. 241-245 [in Ukrainian].

4. Velykyi tlumachnyi slovnyk suchasnoi ukrainskoi movy. Uklad. i holov. red. V.T. Busel. K.: Perun, 2004. 1440 s. [in Ukrainian].
5. Kryminalnyi kodeks Ukrainy № 2341-III vid 5.04.2001 r. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2341-14> [in Ukrainian].
6. Mytnyi kodeks Ukrainy: Zakon Ukrainy vid 13 bereznia 2012 roku № 4495-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text> [in Ukrainian].
7. Naumenko V.P. Mytne rehuliuвання zovnishnoekonomichnoi diialnosti v Ukraini. Kyiv: Znannia, 2-he vyd., pererobl. i dopovn. 2019. 394 s. [in Ukrainian].
8. Pohoretskyi M. Pidvyshchennia efektyvnosti borotby z suchasnoiu kontrabandoiu. *Pivdennoukrainskyi pravnychy chasopys*. 2019. № 1. S. 18-21 [in Ukrainian].
9. Kryzhanivska A.O. Informatyzatsiia mytnykh protsedur v ramkakh Uhody zi sproshchennia protsedur torhivli. *Mytna sprava*. 2015. № 4 (100). S. 18–23 [in Ukrainian].
10. Lemekha R. Avtomatyzatsiia ta informatyzatsiia mytnykh protsedur yak priorytetni napriamky vdoskonalennia administruvannia mytnykh rezhymiv v Ukraini. *Pidpriemnytstvo, hospodarstvo i pravo*. 2020. №11. S. 126-133 [in Ukrainian].
11. Matsedonska N. V. Kovalenko V. V. Shtefan L. B. Modernizatsiia mytnoi diialnosti z vykorystanniam informatsiinykh tekhnolohii. *Ekonomika ta suspilstvo*. 2021. Vyp. 27. doi: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-27-16> [in Ukrainian].